

ต้องกระแสนิยมหาอำนาจ คู่ความร่วมมืออย่างยั่งยืนระหว่างไทย - จีน

เล่าสู่กันฟังเรื่องเมืองจีน

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.วันชัย ศิริชนะ

นายกสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

19 กรกฎาคม 2565

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

- ยิ่งใหญ่ ในอดีต
- ตกต่ำ เมื่อถูกยึดครองโดยตะวันตก
- จัดแย้ง แย่งชิงอำนาจกันเอง
- ฟื้นฟู รวมตัวสร้างชาติ
- สร้าง สาธารณรัฐประชาชนจีน
- ผู้การเป็นมหาอำนาจ

ภูมิศาสตร์ประเทศจีน

มณฑลต่างๆ ของประเทศจีน

維基百科 - 自由的百科全書

Wikipedia - The free encyclopedia

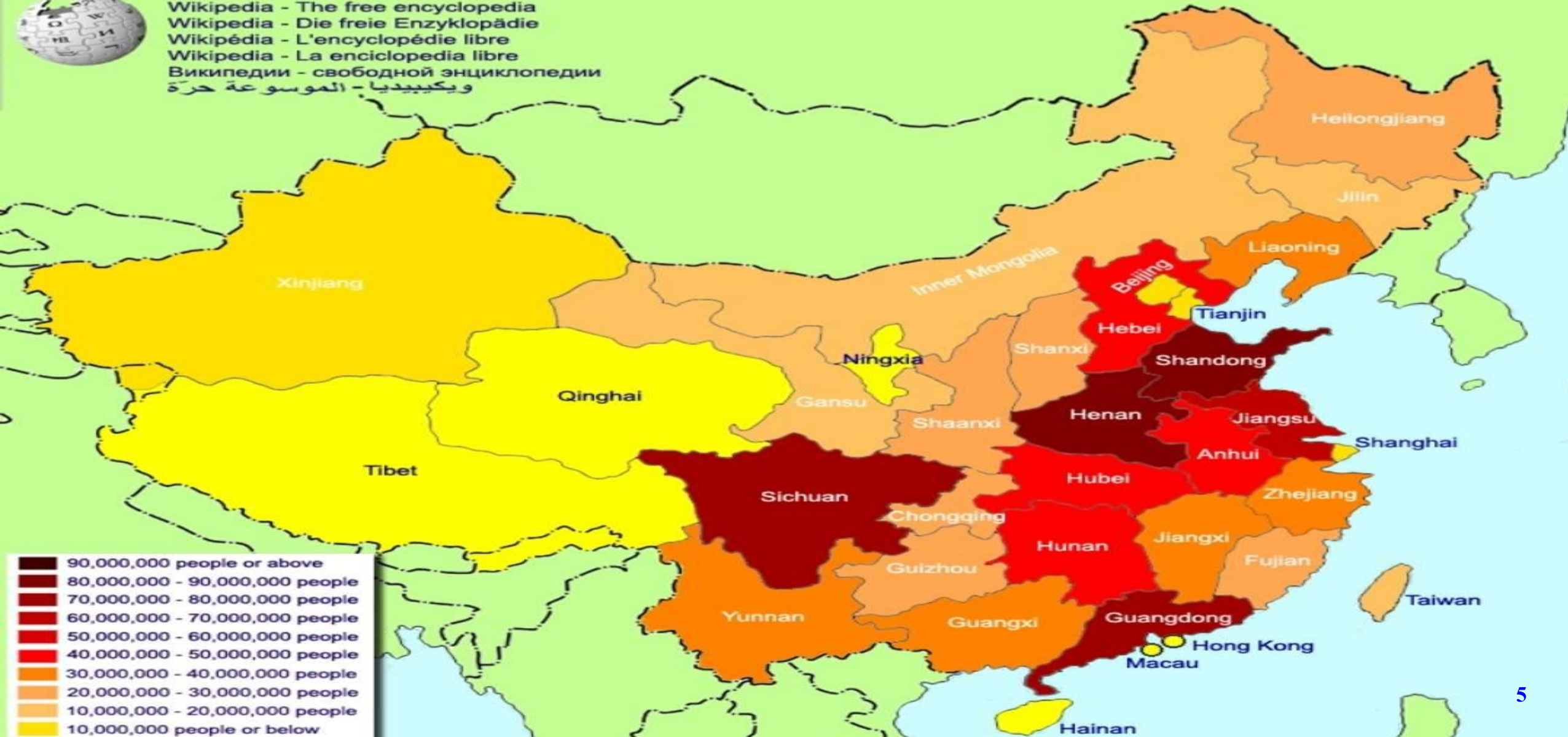
Wikipedia - Die freie Enzyklopädie

Wikipédia - L'encyclopédie libre

Wikipedia - La enciclopedia libre

Википедии - свободной энциклопедии

ويكيبيديا - الموسوعة حرة

แผนที่โลก

ย้อนอดีต

4,000+ ปี

ราชวงศ์เซี่ย (Xià) 2070 BC

ราชวงศ์ฉิน (Qín) 221 BC ⁺ จีนซีฮ่องเต้

ราชวงศ์ฮั่น (Hàn) 206 - 220 BC

ราชวงศ์หมิง (Míng) คศ. 1368 – 1644 จักรพรรดิหย่งเล่อ (จูตี้) – เจิ้งเหอ

ราชวงศ์ชิง (Qíng) คศ. 1636 - 1912

- สงครามฝิ่น ครั้งที่ 1 (1834)
- สงครามฝิ่น ครั้งที่ 2 (1856)
- สิ้นสุดราชวงศ์

ย้อนอดีต (ต่อ)

สิ้นราชวงศ์หลังสงครามฝิ่น (1912-1948)

สาธารณรัฐประชาชนจีน คศ. 1949 -

- ความขัดแย้งภายใน
- ปฏิวัติวัฒนธรรม
- Gang of 4
- ปัจจุบัน

การขยายอิทธิพลทางการค้าของจีนในอดีต

“เส้นทางสายไหม”

เส้นทางสายไหม (ทางบก)

300 ปี ก่อนคริสต์ศักราช - เริ่มค้าขายกับโลกตะวันตก ยุครุ่งเรือง (Roman)

BC 206 - ราชวงศ์ฮั่น

คศ. 618 - 907 ราชวงศ์ถัง

คศ. 1200 - 1360 ราชวงศ์มองโกล

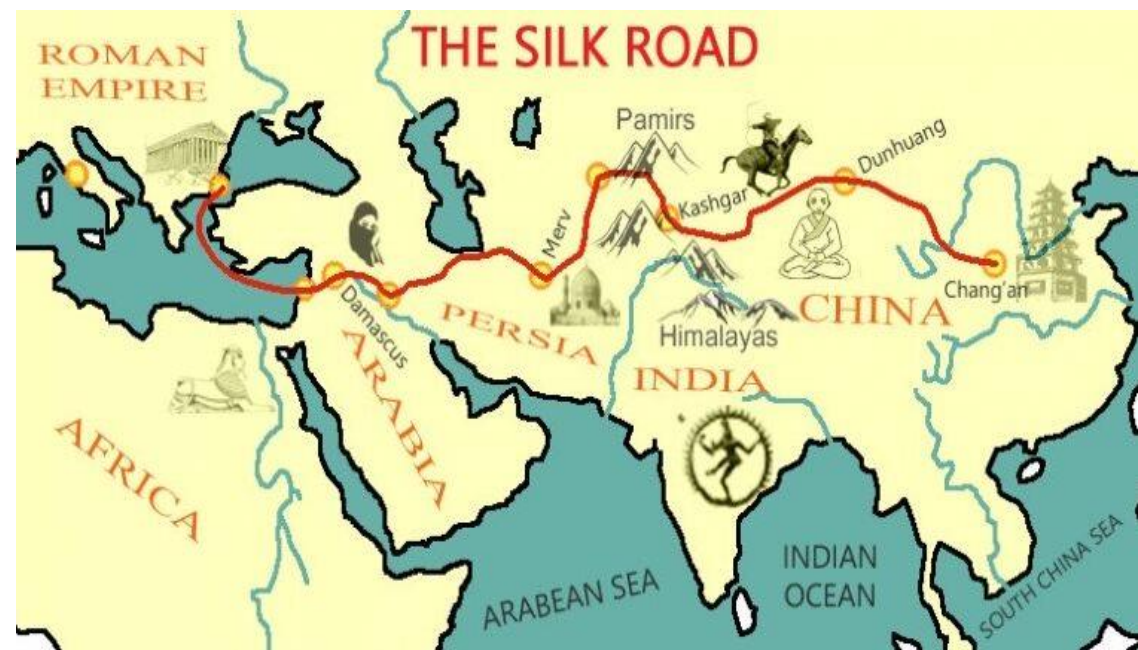
(หยวน)

เส้นทางการค้าตะวันตก

เส้นทางสายไหมทางบก

Silk Road

(12,800 กิโลเมตร)

เส้นทางสายไหม (ทางทะเลจีนใต้)

(สมัยราชวงศ์ฮั่น BC 206 – 220)

จีน → คาบสมุทรมะละยู → ช่องแคบมะละกา

→ มหาสมุทรอินเดีย
→ เปอร์เซีย
→ แอฟริกา

เส้นทางทะเลจีนตะวันออก

จีน → ทะเลเหลือง → เกาหลี

กองเรือมหาสมบัติ

ยุคราชวงศ์หมิง (คศ. 1368 – 1644)

“ยุคทองของการเดินเรือสำรวจโลก”

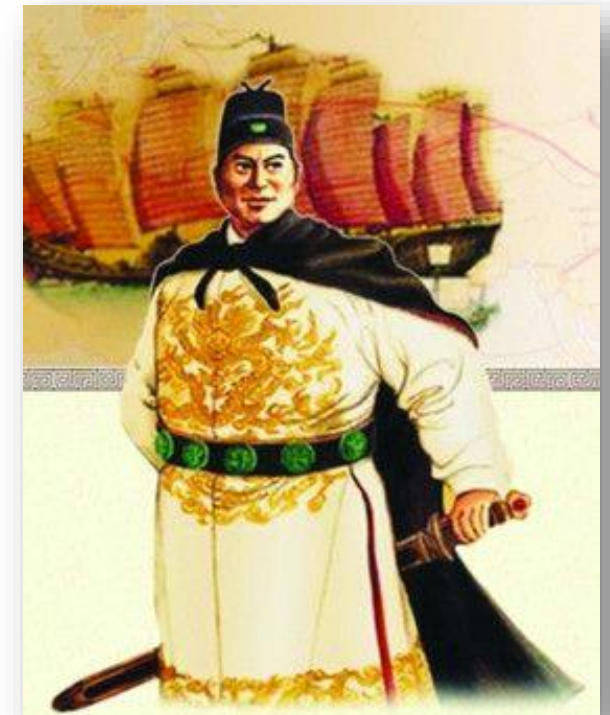
จักรพรรดิหย่งเล่อ (จูตี้)

เจิ้งเหอ – (แม่ทัพเรือ)

สำรวจโลกและช่องทางการค้า (1405 – 1421)

ความเชื่อเกี่ยวกับการเดินทางของเจิ้งเหอ

1. เคยเดินทางมาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. เคยเดินทางมาดินแดนสุวรรณภูมิ - ประเทศไทย
3. พบทวีปอเมริกา ก่อนโคลัมบัส
4. เคยเดินทางรอบโลก/ ทำแผนภูมิการเดินทางเร็วก่อนยุโรป
5. ได้นำเอาสินค้า วัฒนธรรมจีน ไปแพร่กระจายตามเส้นทางเดินเรือ

สาธารณรัฐประชาชนจีน

People's Republic of China

1 ตุลาคม 1949

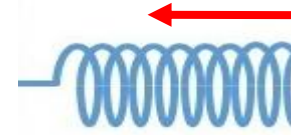
มฟล. เริ่มความสัมพันธ์กับจีน (1998 – 1999)
ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร (2002)
สถาบันขงจื่อ มฟล. (2006)
22 ปี ของความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น

สรุปช่วงเวลาพัฒนาการของจีน

- สืบสวนวุ่นวาย จัดแย้งภายใน ปฏิวัติวัฒนธรรม ความยากจน จีนอพยพออก (1912-1948)
- ประกาศตั้งเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีน (1949-1977)
- ปฏิรูปและเปิดประเทศ (1978-2008) → นโยบายที่ทันสมัย (อุตสาหกรรม เกษตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การทหาร)
- การพัฒนาด้วยพลังขับเคลื่อนของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (2008-2012)
- พัฒนาการสู่ความฝันของจีน (2012-ปัจจุบัน) → การเป็นมหาอำนาจโดยสมบูรณ์

ลักษณะการปกครองในอดีต

ขัดแย้งภายในมากๆ หดตัว

เข้มแข็งมากๆ ขยายตัว

เปลี่ยนราชวงศ์เป็นระยะ

สิ้นราชวงศ์ – ขัดแย้งกันเอง - ปฏิรูปการปกครอง

แนวทางเดินเชิงยุทธศาสตร์ของจีน

เดิม

1. ใช้การค้านำ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
2. เส้นทางสายไหมนำคนจีนกระจายไปทุกภูมิภาคของโลก
 - ผ่านระบบการค้า
 - นำภาษา/วัฒนธรรมไปเผยแพร่
3. อพยพคนจีนไปยังพื้นที่ชายขอบ
 - แสดงการครอบครอง (เช่น ทิเบต ยูนนาน)
 - ป้องกันการบุกรุก เป็นกันชน
 - เป็นฐานการขยายพื้นที่

แนวทางเดินเชิงยุทธศาสตร์ของจีน (ต่อ)

4. ยุคใหม่

- ขยายการค้า การลงทุนทั่วโลก
- ใช้นโยบายสันติภาพและมิตรภาพนำหน้า
- โอบอุ้ม/สร้างมิตร/ช่วยเหลือ/ให้กู้
- สร้างความเข้มแข็งทุกด้าน สู่ความเป็นมหาอำนาจ
- ใช้ Sc. + Tech. + Innovation + Space Technology → Growth Machine
- สร้างพันธมิตร/กลุ่มความร่วมมือใหม่

การปรับตัวที่สำคัญต่อการพัฒนาของจีน

เติ้งเสี่ยวผิง ในอดีต

1. สะสางปัญหาเก่า
 2. การเปิดประเทศ
 - การพัฒนาการศึกษา
 - การส่งคนไปศึกษาต่างประเทศ
 - เปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ (เซ็นเจิ้น Senchen)
 3. การสนับสนุนนโยบาย 4 ทันสมัย
 - พัฒนาการเกษตร
 - อุตสาหกรรม
 - ป้องกันประเทศ
 - พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- เน้นการให้มหาวิทยาลัยเป็นฝ่ายนำในการพัฒนาคน

เจียงเจ๋อหมิน

- ดึงคนจีนโพ้นทะเลและผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกลับประเทศ
- เริ่มแนวคิดจริงจังที่จะใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

หูจิ่นเทา

- ตั้งเป้าว่าจะเป็นมหาอำนาจในหลายมิติ
- เน้นการพัฒนา 2 อย่าง
 1. Scientific Development
 2. ทำ Soft Diplomacy เพื่อลดการต้านจีน

จีนยุคใหม่

สมัย สี จิ้น ผิง ผู้นำรุ่นที่ 5

กรอบความคิด

- * ไม่ล้มแรกเริ่ม สถานงานเก่า ต่องานใหม่
- * ยึดแนวสันติวิธี
- * ผูกมิตรแต่ไม่แบ่งกลุ่ม
- * เน้นความเป็นหุ้นส่วน
- * ให้ความสำคัญกับประเทศเพื่อนบ้านและเอเชียแปซิฟิก
- * เน้นสร้างความสัมพันธ์กับประเทศกำลังพัฒนา
- * คบหาด้วยใจ มิตรภาพจึงยืนยาว
- * มุ่งสู่ความเป็นมหาอำนาจ
- *

ภาพลักษณ์ของจีนในศตวรรษที่ 21

- เป็นประเทศใหญ่ มีชายแดนติดกับประเทศต่างๆ 14 ประเทศ
- มีชายแดนติดกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขุมกำลังทางเศรษฐกิจของศตวรรษ
- มีประชากรกว่า 1,300 ล้านคน / 56 ชนชาติ
- พัฒนาทุกด้านอย่างต่อเนื่อง ขจัดความยากจน
- พัฒนาการด้านความมั่นคงและการทหารที่แข็งแกร่งขึ้น
- พัฒนาการด้านความรู้สมัยใหม่อย่างก้าวกระโดด
- ระบบการปกครองแบบสังคมนิยมแบบจีน (Market Socialism)
- ผู้นำที่มีเสถียรภาพและนโยบายการพัฒนาที่ต่อเนื่อง
- มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสูง

แนวคิดและเป้าหมาย สี จิ้นผิง

1. **CHINA DREAM** การพัฒนาชาติจีนให้ยิ่งใหญ่ อยู่แนวหน้าของโลก ลบความอับศในอดีต
2. **BELT AND ROAD INITIATIVE (New Silk Road)** → ทางบก, ทางทะเล
3. ลดอำนาจเงินดอลลาร์ ดันเงินหยวนสู่สากล
4. - ปฏิรูประบบการโอนเงินสากล SWIFT ที่อเมริกาเป็นผู้นำ
(The Society of Worldwide Interbank Financial Telecommunication (1973))
- สร้างระบบโอนเงินสากลของตนเอง CIPS
(China International Payment System)
5. จัดตั้ง AIIB (Asian Infrastructure Investment Bank)
เพื่อหลุดพ้นจาก World Bank และ IMF

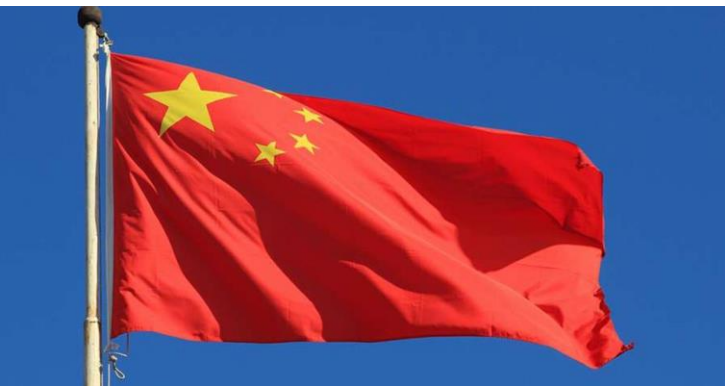
แนวคิดและเป้าหมายจีน (ต่อ)

สี จิ้นผิง

6. มุ่งพัฒนา Sc./Tech./Innovation และ Space Technology เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน
7. พัฒนาระบบ IT, AI, 5G Digitalization อย่างจริงจัง
8. พัฒนาระบบคมนาคมในประเทศที่สามารถเชื่อมต่อกับ Asia, ปากีสถาน อินเดีย ตะวันตก ยุโรป
9. จาก Copy and Development → Research and Development เต็มตัว
10. จาก Socialism → Market Socialism → ยึดหยุ่น
11. ใช้นโยบายผูกมิตร มุ่งสันติ ร่วมมือพัฒนา
12. ไม่เห็นด้วยกับ “ทฤษฎีชาติเข้มแข็ง ต้องยึดครองโลก”
13. ก้าวเข้าสู่ความเป็นมหาอำนาจอย่างแท้จริง

การขยับตัวที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์สู่การเป็น
มหาอำนาจ

สถาบันขงจื้อ (Confucius Institute 2004) ยุทธศาสตร์ด้านภาษาและวัฒนธรรม

HANBAN (Confucius Institute Headquarter)

CLEC

(Center for Language, Education and Cooperation)

ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ

เส้นทางสายไหมใหม่ One Belt One Road

2013

BELT AND ROAD INITIATIVE (BRI)

Promote Economic Development /Inter Regional Connectivity

ความเป็นมหาอำนาจ

องค์ประกอบหลัก

1. ความเข้มแข็งทางทหาร
2. ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ
3. ความยอมรับทางภาษาและวัฒนธรรมในวงกว้าง

มหาอำนาจ 2021

GDP

1. US	21.40 Tn	6. Japan
2. China	14.30 Tn	7. France
3. Russia	1.69 Tn	8. South Korea
4. Germany	3.80 Tn	9. Saudi Arabia
5. UK		10. United Arab Emirates

ทำทีบของจีน “ร่วมมือ สันติภาพ หุ่นส่วน”

ความสำเร็จของความร่วมมือ

1. เชื่อใจ
2. ได้ประโยชน์ร่วมกัน
3. เน้นหุ้นส่วนแบบเสมอภาค
4. เคารพซึ่งกันและกัน
5. เข้าใจในปัญหาและเจตนาของกันและกัน

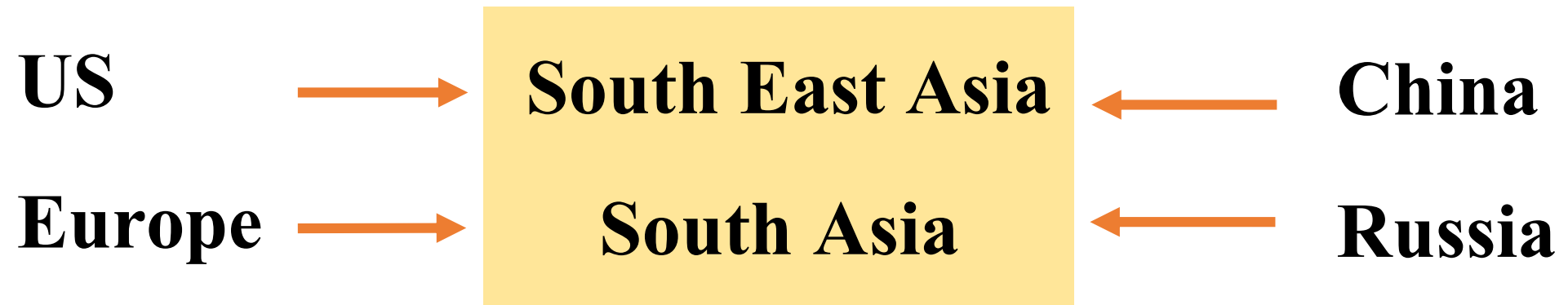
- จีนปัจจุบันมีใช่พ่อค้าหรือนักลงทุนธรรมดา ?
- จีนมาในรูปแบบของผู้ร่วมพัฒนา ?
- จีนมาในฐานะผู้ร่วมแก้ปัญหาของโลก ?

ทำทีของจีนผ่านทางเอกอัครราชทูตจีน

1. อาเซียนเป็นทั้งเพื่อนและหุ้นส่วนที่ดี ที่มีโชคชะตาร่วมกัน
2. ยึดมั่นในการสร้างความศรัทธาและการอยู่ร่วมกันโดยสันติ
3. ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ที่มีต่ออาเซียนและร่วมมือกันบนพื้นฐานของ
ความเข้าใจและเชื่อใจ
4. จับมือกันพัฒนา เปิดกว้างความหลากหลายที่ยอมรับซึ่งกันและกันได้
5. ยินดีร่วมมือกับอาเซียน เพื่อทำข้อตกลงความมั่นคงระดับโลกในด้านต่างๆ
และความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความร่วมมือในระดับภูมิภาค

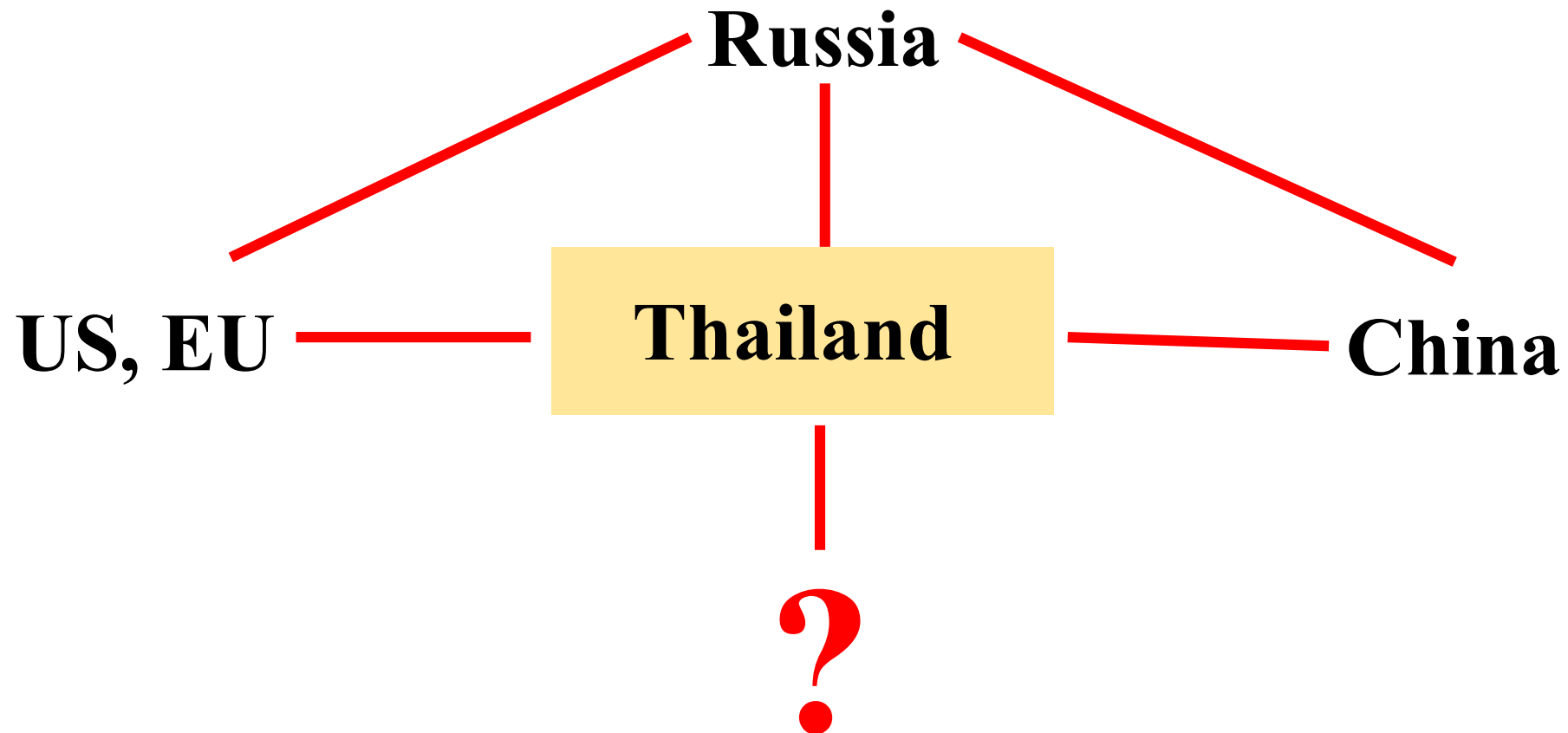

มหาอำนาจกับเอเชีย

ความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจ

US - Europe - Russia - China

การทูตที่ผ่านมา

Notice that the stiffest tree is most easily cracked, while the bamboo or willow survives by bending with the wind.
- Bruce Lee

ยืดหยุ่น อ่อนตัว

ความสัมพันธ์ ไทย — จีน ราบรื่น ใกล้ชิด ผ่านทาง คน ภาษา วัฒนธรรม และภูมิศาสตร์

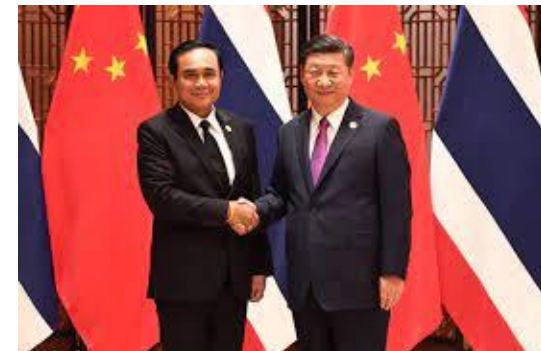
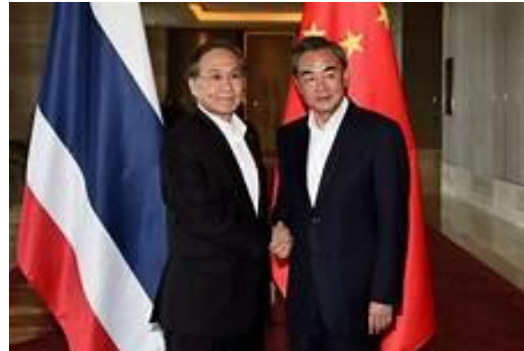

จีนกลืนไทย - หรือไทยกลืนจีน

หลักคิดของความร่วมมือกับจีนยุคใหม่

- เข้าใจจีน (นโยบาย อย่าดูผิวเผิน/คานอำนาจ)
- มียุทธศาสตร์ของตนเอง (ทวิภาคี และพหุภาคี)
- เล่นการเมืองที่มีผู้เล่นหลายคนให้เป็น เพื่อประโยชน์ร่วมและลดความเสี่ยง
- จริงใจ แต่ระมัดระวัง
- มองปัญหาอย่างรอบด้าน และเชื่อมโยงกับพัฒนาการอื่นๆ

“ถ้ารู้ไม่เท่าทัน ก็เสียเปรียบ”

“ผลประโยชน์ร่วมกัน เท่าเทียมกัน”

“มองให้ทะลุว่าควรได้อะไรจากจีน”

“อย่ากลัวที่จะคบกับจีน”

จีน – ไทย เดินไปด้วยกัน

บนพื้นฐานความเข้าใจ เคารพ เอื้อประโยชน์กันและกัน และสันติภาพ

คบหากันด้วยใจ มิตรภาพจึงยืนยาว (สี จิ้น ผิง)